

Солідарност је један од основних принципа ЕУ и представља оштри циљ свих европских друштва.

Изградња ишћо инклузивније Европе од кључног је значаја за реализацију циљева ЕУ: одрживи економски раст, отиварање нових и квалитетнијих послова и већа социјална кохезија. Лидери ЕУ усвојили су процес социјалног укључивања како би ишћо ефикасније допринели искорењивању сиромаштва. Влада Србије активно учешћује у процесу социјалног укључивања са циљем унапређења квалитета живота свих грађана и грађанки Србије. Влада је усвојила Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва, који ипружа подршку Влади и ресорним министарствима да се израда и примена политичка социјалног укључивања и смањења сиромаштва одвија на координиран и ишћо квалитетнији начин.

Представљене мере за економски опоравак Србије

СТРАНА 2

Мапирање услуга социјалне заштите

СТРАНА 2

Истраживање о ИКТ у школама у Србији

СТРАНА 4

Оперативни закључци Семинара о социјалном укључивању Рома

СТРАНА 5

Смернице за веће учешће јавности у доношењу прописа и аката

СТРАНА 7

Отворен конкурс за Виртус награду

СТРАНА 7

ЛАСЛО АНДОР, ЕВРОПСКИ КОМЕСАР ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ, СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА И ИНКЛУЗИЈУ

Брине нас број незапослених младих у Србији

Ласло Андор, Европски комесар за запошљавање, социјална питања и инклузију, био је у дводневној посети Србији, како би обележио почетак процеса израде Програма реформи политике запошљавања и социјалне политике, којим ће Србија, уз подршку Европске уније, на стратешки начин кренути у решавање горућих проблема у областима као што су запошљавање, економске реформе, ефикасније пословање привреде, итд.

„Све говори да је ситуација у Србији веома тешка – више од милион особа је незапослено, свака друга млада особа нема радну књижицу, а готово 700.000 људи прима неку врсту социјалне помоћи. Око 20 одсто становништва живи на ивици сиромаштва, а стопа запослености особа од 15 до 65 година износи свега 45 одсто. Ти бројеви представљају велики изазов и терет за социјални систем и истовремено упозоравају на чињеницу да је пензиони систем неодржив у постојећој форми.

Свестан сам чињенице да у српском народу постоји уверење да ће се ови проблеми решити уласком Србије у Европску унију, али – то су проблеми које морате решити пре. Не можете очекивати од нас да решимо ваше проблеме”, каже комесар Андор.

Међутим, Европска унија је спремна да помогне Србији при решавању ових проблема. У том контексту, он се посебно осврнуо на велики проблем незапослености младих: „Због економске кризе у Србији велики број младих не налази посао одмах након студија и држава мора да им помогне – период њихове незапослености мора бити временски лимитиран. Ако млади не могу да пронађу посао када заврше школовање, Национална служба за запошљавање мора да им нађе радно место или да им омогући даље школовање, преквалификацију или учење нових вештина. Млади радници су будућност српске економије и будућност земље. Ако њихова незапосленост предуго траје, то неће бити генератор само социјалних немира већ ће имати негативне последице на развој економије, демографску будућност нације, али и њену политичку судбину. Решавање овог питања мора бити приоритет Србије, а Европска унија ће својим инструментима подстаћи напоре земље да тај проблем реши.”

Преузето љубазношћу листа Политика са:

<http://www.politika.rs/rubrike/Drustvo/271389.lt.html>

Аутор: Катарина Ђорђевић, објављено 28.09.2013.

Вести из ЕУ

- Програм реформи политике запошљавања и социјалне политике
- Стратегија Југоисточна Европа 2020 у новембру 2013. године

СТРАНА 3

Израда Другог националног извештаја о социјалном укључивању и смањењу сиромаштва у Републици Србији

Република Србија је, као један од важних задатака у процесу придруживања ЕУ, дефинисала активно учешће у европском процесу социјалног укључивања и смањења сиромаштва. Како би се наставила припрема Републике Србије за учешће у Отвореном методу координације у областима социјалне заштите и социјалног укључивања (ОМК) министар без портфеља задужен за европске интеграције, уз подршку Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва, започиње израду Другог националног извештаја о социјалном укључивању и смањењу сиромаштва у Републици Србији.

Припрема Извештаја има за циљ да пружи допринос усаглашавању стратешког, законодавног и програмског оквира намењеног социјалном укључивању и смањењу сиромаштва у Републици Србији са оним у земљама чланицама ЕУ. Извештај ће представити најновије стање у Србији у односу на европске индикаторе социјалног укључивања и смањења сиромаштва и представља процес редовног извештавања Владе Републике Србије према јавности и Европској комисији. Извештај ће дати трендове, преглед тренутног стања и основне смернице у решавању питања социјалне искључености и сиромаштва у земљи.

Извештај треба да представи главне мере и политике које ће Република Србија предузети у циљу приближавања заједничким циљевима који се односе на области друштвеног развоја на нивоу ЕУ. Такође, Извештај представља и припрему за израду Програма реформи у области запошљавања и социјалне политике (*Employment and Social Reform Program – ESRP*), који ће у наредном периоду Република Србија припремити, на позив Европске комисије, и који нас уводи у процес Отвореног метода коорди-

нације и уједно нам омогућава идентификовање приоритета реформи, чија ће имплементација и редовно праћење бити од велике важности за процес европских интеграција.

Предуслов за израду Извештаја јесте унапређивање квалитета података. Републички завод за статистику је у том смислу започео реализацију Анкете о приходима и условима живота (истраживање ЕУ СИЛЦ), уз подршку Владе Републике Србије и Европске комисије. Спровођење ове анкете представља даље усаглашавање са европском статистиком и омогућава Републици Србији да унапреди квалитет података, али и усклади праћење индикатора социјалне укључености са земљама ЕУ. Очекује се да ће подаци из ове Анкете бити доступни током децембра 2013. године и по први пут биће коришћени у извештавању у Републици Србији.

Процес израде Извештаја биће отворен и партиципативан. У овом процесу је осигурано учешће локалних самоуправа, организација цивилног друштва, синдиката, међународних партнера, поред самих ресорних министарстава и институција које се у Републици Србији баве различитим аспектима социјалног укључивања и смањења сиромаштва. Израда Извештаја је прилика да се покрене национални дијалог о даљем току социјалних реформи, уз дефинисање практичних корака како да се те реформе спроведу и циљеви постигну. На крају овог процеса, у току другог квартала 2014. године, Влада Републике Србије ће усвојити Други национални извештај о социјалном укључивању и смањењу сиромаштва, а потом осигурати и пратити његову даљу примену.

Контакт: Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва, тел: 011 311 46 05 www.inkluzija.gov.rs

Активности Тима за социјално укључивање
и смањење сиромаштва Владе Републике Србије

Кампања „Будућности села у Србији“

Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва у сарадњи са SEEDEV-ом покрене кампању о будућности села у Србији на националном и локалном нивоу. Главни циљ ове иницијативе јесте да се подрже и промовишу појединци и локалне иницијативе, партнерства и сарадња, као и локални и национални догађаји који допринесе јачању свести о питањима од значаја за рурални развој и квалитету живота на селу.

Рурални развој једна је од области које ће имати највише утицаја у оквиру будућег чланства у ЕУ.

У Србији постоје охрабрујући примери сеоских домаћинстава и појединаца који су искористили специфичне околности у којима живе. Настали као последица решавања специфичних проблема и околности у једној средини, добри примери биће представљени као инспирација, а циљ је и да афирмишу препоруке студије „Будућност села“.

Представљање добрих примера биће организовано по селима у регионима Србије

Студију „Будућност села“ можете преузети са странице http://www.inkluzija.gov.rs/files/buducnost_sela_web.pdf.

Две нове анализе утицаја политика

Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва најављује објављивање две анализе утицаја политика до краја 2013. године:

1. **Дуготрајна нега старијих у Србији** – која између осталог покрива теме као што су: модели пружања дуготрајне неге у земљама Европе, анализира факторе који дефинишу тражњу за дуготрајном негом старијих у Републици Србији, анализира пружање дуготрајне неге у Србији и даје препоруке за унапређењем система.

2. **Опције за увођење социјалних пензија у Србији** – даје одговор на питање које врсте минималног дохотка у старости постоје, пружа преглед мера за обезбеђење минималних прихода за старе по земљама, анализира различите изворе прихода и минимални доходак у старости у Републици Србији, даје процене трошкова различитих сценарија заштите дохотка у старости и пружа препоруке.

Мапирање услуга социјалне заштите

Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва, у сарадњи са УНИЦЕФ-ом Србија и Министарством рада, запошљавања и социјалне политике спровео је крајем 2012. године мапирање услуга социјалне заштите. Циљ овог мапирања био је првенствено да се прикупе подаци о постојећим ванинституционалним услугама социјалне заштите у мандату локалних самоуправа.

Кроз процес мапирања начињен је напор да се сниме све постојеће услуге социјалне заштите у Србији са аспекта доступности, ефикасности и квалитета, без обзира на то да ли се финансирају из локалног или републичког буџета или донаторских пројеката и без обзира на то који сектор пружа услуге.

Подаци о услугама социјалне заштите су прикупљени за период 2011. и 2012. године, на територији целе Србије, у свих 145 јединица локалне самоуправе (за Београд и Ниш на нивоу града).

Комплетна база услуга, броја корисника услуга, као и људских и финансијских капацитета локалних самоуправа (усмерених на пружање услуга из области социјалне заштите из њихове надлежности), биће ускоро доступни на сајту Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва, www.inkluzija.gov.rs.

Шема помоћи за најугроженије
у процесу дигитализације радија и ТВ

Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва израдио је предлог Шеме помоћи за најугроженије становништво у процесу дигитализације земаљске телевизије. Циљ Шеме помоћи је да држава помогне угроженим групама становништва да остваре своје право на информисање у процесу дигитализације и спречи њихову маргинализацију и социјалну искљученост, кроз моделе финансирања или кофинансирања у дигиталној транзицији.

Прелазак на дигитално емитовање земаљске телевизије подразумева да свако домаћинство које зависи искључиво од земаљског преноса треба да набави, угради и успешно употребљава адекватну дигиталну пријемну опрему. Због различитих социо-економских фактора (сиромаштво, здравствена ограничења, географски положај, итд) одређене групе становништва су онемогућене да набаве, уграде и успешно употребљавају нову опрему и сматрају се угроженим у просеци дигиталне транзиције.

Поред укључивања великог броја стручњака из различитих области у реализацију, неопходно је и формирање посебног тела са јасним мандатом и надлежностима и додељеним средствима које ће да управља и надгледа спровођење шеме помоћи.

Предлог шеме помоћи доступан је на линку: http://www.inkluzija.gov.rs/files/izvestaj-sema_pomoci_24_09_2013.pdf

Контакт: Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва
тел: 011 311 46 05, www.inkluzija.gov.rs

Светски дан борбе против сиромаштва

Уједињене нације прогласиле су 17. октобар за Светски дан борбе против сиромаштва који се обележава од 1987. године, када се кроз бројне иницијативе земље симболично позивају да уложе напоре за унапређивање положаја и стандарда живота становништва.

Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва обележава овај дан специјалним издањем магазина „Лицеулице“ на тему социјалног укључивања, који можете купити код уличних продаваца, чиме подржавате њихову економску независност и социјално укључивање.

Истим поводом, у понедељак, 21. октобра, у 20 сати, у простору Mixer House Тим, у сарадњи са Србија у покрету, организује Ignite о социјалном укључивању. Ignite представља део глобалног покрета држања брзих и кратких презентација које инспиришу и представљају нове идеје публицу и неформалном окружењу.

Контакт: www.inkluzija.gov.rs, www.liceulice.rs
www.ignite.srbijaupokretu.org

Представљене мере за
економски опоравак Србије

Влада Републике Србије представила је 8. октобра 2013. године пакет мера за економску и финансијску консолидацију земље на кратак и средњи рок, које неће погодити најсиромашније.

Према ономе што је рекао министар финансија Лазар Крстић, Србија мора да уштеди милијарду и по динара до 2017. године како би смањила буџетски дефицит на између 2 и 3 одсто бруто домаћег производа. Део новца ће се уштедети кроз смањење плата у јавном сектору већим од 60.000 динара, али не и пензија.

Влада је одлучила и да повећа нижу стопу пореза на додатну вредност са 8 на 10 посто за неегзистенцијалне производе, да смањи субвенције за више од 170 компанија у реструктурирању, као и да уведе ред у финансирање јавног сектора који, према најновијим подацима, има између 660 000 и 700 000 запослених.

У овом тренутку, 28 одсто буџета одлази на пензије, 27 одсто на плате у јавном сектору, а тачна вредност субвенција за сада је непозната. Предлоге о солидарном порезу на већа примања буџетских корисника, као и о реформи пензионог система Влада ће тек разматрати.

Стратешки гледано, нове мере биће спроведене у два сегмента: први се односи на консолидацију јавних финансија и структурне реформе, а други је усмерен на повећање привредне активности, подстицање извоза и повећање бруто домаћег производа.

Влада ће радити на сузбијању сиве економије, уз напомену да ће бити уведени јединствени електронски обрасци и онлајн контрола фискалних рачуна, појачана теренска контрола и спроведена темељна реорганизација Пореске управе. Увођењем ових мера требало би да годишње буде обезбеђено више од 200 милиона евра, док би се још приближно 150 милиона евра добило сузбијањем сиве економије, шверца и нелегалне продаје дувана.

Извор: Влада Републике Србије, www.srbija.gov.rs

Млади први на удару кризе

Млади су се посебно нашли на удару економске кризе у Европи, што показује висока стопа незапослености у млађој популацији. У Србији је, према подацима Републичког завода за статистику од априла 2013, стопа незапослености младих у старосној групи од 15 до 24 године износила 49,7%.

Стопа незапослености младих у ЕУ је у јуну била 23,2%, а у зони евра 23,9%: без посла је било 5,512 милиона особа млађих од 25 година, показују подаци Еуростат.

Најнижа стопа незапослености младих забележена је у Немачкој (7,5%), Аустрији (9,3%), Холандији (11%) и Малти (11,2%).

У Грчкој је стопа незапослености младих у 2013. достигла 58,7%, а у Шпанији 56,1%.

Стопа незапослености у Србији, према априлској Анкети о радној снази, износила је 24,1%, што је 1,7 процентних поена више него у октобру прошле године, објавио је 28. јуна Републички завод за статистику (РСЗ).

Контакт: Републички завод за статистику, тел: 011 2412 922
www.stat.gov.rs

Даљи кораци у процесу придруживања ЕУ

Након политичке одлуке Европског савета од 28. јуна 2013. године да Република Србија као земља кандидат може да почне са преговорима за улазак у ЕУ, ЕУ усваја преговарачки оквир (*Negotiating Framework*). Реч је о документу ЕУ који одређује принципе, суштину и поступке за вођење преговора. На бази тог документа сазива се први састанак међувладине конференције (најкасније у јануару 2014. године), што представља формални почетак преговора. На том састанку, ЕУ и држава кандидат представљају своја очекивања у вези са преговорима који предстоје.

После формалног отварања преговора почиње фаза аналитичког прегледа законодавства (тј. скрининга, *screening*), која представља фазу провере и оцене у којој мери је законодавство државе кандидата усклађено са правним тековинама ЕУ и обавља се за свако преговарачко поглавље.

Услов за ступање у чланство ЕУ је прихватање свих права и обавеза на којима се заснива ЕУ и институционални оквир који је чини.

Правне тековине ЕУ подељене су у 35 преговарачких поглавља, а преговори су завршени када је постигнута сагласност државе кандидата и ЕУ у свих 35 поглавља и кад то потврди и Европски савет, што представља и акт формалног завршетка преговора.

Процес преговора о приступању Републике Србије Европској унији ће бити предмет редовних јавних расправа, при чему ће посебну улогу имати привреда и цивилно друштво, чиме ће процес европских интеграција бити заједничко власништво свих грађана. Контакт: Канцеларија за европске интеграције
тел: 011 3061 100 www.seio.gov.rs

Израда Програма реформи политике запошљавања и социјалне политике

Посетом комесара за запошљавање, социјална питања и инклузију Европске комисије Ласла Андора, Влади Републике Србије 26. септембра 2013. године, отпочео је процес креирања Програма реформи политике запошљавања и социјалне политике, којим би Србија, уз подршку ЕУ, требало да на стратешки начин крене у решавање нагомиланих проблема у тим областима.

Са комесаром Андором састали су се потпредседник Владе Републике Србије и министар рада, запошљавања и социјалне политике Јован Крkobабић и министар без портфела задужен за европске интеграције Бранко Ружић.

Током састанка закључено је да ће Програм бити усмерен на највеће изазове Србије везане за запошљавање и социјалну политику, како би се држава припремила за свеобухватну социјалну реформу и њено средњорочно и дугорочно спровођење.

Од кључне је важности да Република Србија усвоји и имплементира овај стратешки документ, јер показатељи говоре да девет одсто становништва живи испод границе сиромаштва, а да је незапосле-

них 24 одсто, при чему међу младима та стопа износи 50 одсто.

Током састанка било је речи и о инклузији Рома и других мањинских група, правима деце и о свим осталим сегментима социјалног праведног амбијента којем Србија тежи.

Ласло Андор је истакао да Програм, чија је израда иницирана отпочетим стратешким дијалогом, за циљ има да државе кандидате припреми за будуће учешће у европској политици у области запошљавања и економског управљања.

Он је нагласио да је у Србији економска криза оставила велики траг повећањем стопе незапослености, сиромаштва и социјалних разлика, а посебно забрињава алармантан ниво незапослености међу младима.

Андор је изразио уверење да је отварање радних места посебан изазов, при чему је Србију потребно охрабрити да створи и нови економски модел.

Србија мора да учини више да специјализује радну снагу за одржив развој и будуће раднике образује за одређена занимања.

Извор: www.srbija.gov.rs

Акциони план испуњен 84 одсто у трећем кварталу 2013.

Влада Србије је, на седници одржаној 23. августа, усвојила трећи Извештај о спровођењу Акционог плана за испуњавање препорука Европске комисије садржаних у Годишњем извештају о напретку Републике Србије у процесу европских интеграција за 2012. годину. Према овом трећем Извештају реализовано је 84 одсто препорука планираних за ову годину, ако се узму у обзир оне које су у потпуности и делимично испуњене.

Од 185 препорука које је требало остварити у трећем кварталу ове године, у потпуности је реализовано 24, делимично је испуњено њих 132, а није их испуњено 29.

Акциони план укључује мере за које је искључиво надлежна Влада Србије, дефинише најважније активности у вези са 231 конкретном препоруком ЕК, наводи институције надлежне за спровођење, као и рок у којем ће бити спроведене – велики број њих су дугорочне и на њима ће се континуирано радити.

Контакт: Канцеларија за европске интеграције, тел: 011 3061 100 www.seio.gov.rs

Половина грађана Србије за чланство у Европској унији

Анкета рађена према стандарду Евробарометра, у којој је учествовало 1.050 испитаника старијих од 18 година, показује да је ниво подршке грађана Европској унији, након 28. јуна 2013. године, порасла за девет процентних поена у односу на претходно истраживање.

На питање „Да ли подржавате учлањење Србије у ЕУ?“, 50% грађана Србије гласало би за, 24% би гласало против, 19% не би гласало, док 8% не зна шта би одговорило, резултат је првог овогодишњег истраживања јавног мњења „Европска оријентација грађана Србије – трендови“, које је Канцеларија за европске интеграције Владе Србије спровела почетком јула 2013. године.

И даље велики број грађана, 68%, сматра да би реформе неопходне за улазак наше земље у ЕУ требало спроводити и да нису услов за чланство. Највише грађана, чак 41%, борбу против корупције сврстава међу најзначајније реформе и са највише утицаја на њихов свакодневни живот.

Извор: www.euractiv.rs

Почела примена ССП

Споразум о стабилизацији и придруживању (ССП) између Србије и ЕУ ступио је на снагу 1. септембра 2013. године, а његово спровођење биће једно од мерила за праћење напретка у преговорима о чланству у ЕУ.

Ступањем на снагу ССП Србија добија статус државе придружене ЕУ, што је статус најближе везе са ЕУ коју земља која није чланица може да има.

Ступање на снагу ССП донеће неке новине попут фазне либерализације приступа јавним набавкама две стране и приступа тржишту непокретности, док у области трговине неће бити нових обавеза. Новину представља и заштита од дискриминације у пословању привредних друштава две стране и легално запослених држављана.

Извор: www.seio.gov.rs

Усвајање стратегије Југоисточна Европа 2020 у новембру 2013. године

Стратегија Југоисточна Европа 2020 (SEE 2020) је одговор на социо-економску развојну стратегију Европске уније Европа 2020. Ова регионална стратегија узима у обзир регионалне специфичности, а сачињена је под покровитељством Савета за регионалну сарадњу (RCC). SEE 2020 не замењује учешће у иницијативама из Стратегије Европа 2020, већ треба да се посматра комплементарно, као регионални механизам за бољу међусобну координацију.

Стратегија SEE 2020 биће уско повезана са програмирањем претприступне помоћи Европске уније, тзв. IPA II. На националним нивоима се за успешну имплементацију стратегије очекује учешће и активна сарадња министарстава економије, образовања, пољопривреде, енергетике, запошљавања, социјалних питања, правде, унутрашњих послова. Усвајање SEE 2020 планира се на министарском састанку Министара економије земаља западног Балкана у новембру 2013.

Извор: <http://www.neurope.eu/article/see-2020-strategy>

Закључци Комитета за социјалну заштиту о развоју политика социјалне заштите у ЕУ

Савет за запошљавање и социјална питања одобрио је закључке Комитета за социјалну заштиту о развоју политика социјалне заштите у ЕУ између јануара 2012. и јуна 2013. године. Овим извештајем разматрају се напори држава ЕУ у погледу структурних реформи, као и реформе у области социјалне заштите.

Основна порука извештаја јесте да, иако економска криза и даље врши притисак на системе социјалне заштите, приоритети ЕУ у овој области морају се преусмерити са решавања последица кризе на изградњу стабилних и делотворних система социјалне заштите, заснованих на адекватној подршци и одрживом финансирању.

Извор: ec.europa.eu

Усвојен Предлог закона о изменама и допунама Закона о високом образовању

Влада Републике Србије усвојила је на седници од 30. септембра 2013. године Предлог закона о изменама и допунама Закона о високом образовању, којим се предвиђа да у школској 2013/2014. години буде шест испитних рокова, чиме се стварају услови за повећање ефикасности и ефективности студирања.

Такође, предвиђено је да студенти који у школској 2012/2013. години остваре најмање 48 ЕСПБ бодова могу да у школској 2013/2014. години буду финансирани из буџета.

Предлог закона о изменама и допунама Закона о високом образовању упућен је Народној скупштини Републике Србије на разматрање.

Извор: www.srbija.gov.rs

Завршна конференција пројекта „Друга шанса“

Пројекат „Друга шанса“ завршен је конференцијом одржаном у септембру 2013. године.

Циљ пројекта „Друга шанса“ био је да системски развије и тестира функционално основно образовање одраслих (ФООО) у Србији у периоду од септембра 2010. до септембра 2013. године. На основу позитивних резултата, Министарство је увело програм Функционалног основног образовања одраслих у редован систем образовања у школској 2013/2014. години.

Кроз наставу основног образовања прилагођену потребама одраслих и захтевима тржишта рада, циљ пројекта је подизање општег нивоа писмености, а тиме смањење сиромаштва, виши ниво запошљавања и бржи социјално-економски развој земље.

Народна скупштина Републике Србије усвојила је Закон о образовању одраслих који почиње да се примењује од 2014. године, а кровни документ – „Стратегија развоја образовања у Србији“ пропагира концепт целоживотног учења што омогућава свима да под истим условима стекну кључне компетенције потребне за укључивање у друштво.

Пројекат је реализован уз финансијску подршку Европске уније.

Контакт: www.drugasansa.rs

Професионална оријентација у Србији

Циљ пројекта „Професионална оријентација у Србији“ је успостављање одрживог и функционалног система професионалне оријентације за ученике завршних разреда основне школе, ученике средњошколског узраста и младе до 30 година, у свим основним школама и канцеларијама за младе у Србији, у периоду од 2011. до 2015. године. Пројекат спроводи Немачка организација за међународну сарадњу GIZ у партнерству са Министарством просвете, науке и технолошког развоја, и у сарадњи са Министарством омладине и спорта Републике Србије и Националном службом за запошљавање.

Планирано је да до средине 2015. године пројектом буду обухваћене све основне школе (1104), као и 124 канцеларије за младе.

У оквиру пројекта, 30. септембра 2013. године покренута је и база података ПОИС – Информациони систем професионалне оријентације.

ПОИС представља јавну базу свих услуга каријерног информисања и актера који их пружају, или учествују у њиховој реализацији. ПОИС могу користити млади, школе, канцеларије за младе (КЗМ), предузећа и други актери како би се информисали о доступним услугама или пратили резултате спровођења професионалне оријентације (ПО) у локалним заједницама.

Контакт: www.profesionalnaorijentacija.org

Резултати Истраживања о употреби ИКТ у школама у Србији

Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва објавио је публикацију „Истраживање о употреби информационо-комуникационих технологија у школама у Србији“. Истраживање је спроведено као допуна Смерницама за унапређивање улоге ИКТ у образовању, који припрема Национални просветни савет због комплексности питања успешне интеграције ИКТ у систем образовања, као и због чињенице да до сада нису израђени документи који би помогли у формулисању образовне политике у овој области.

Истраживање је усмерено на одабране, релевантне теме: разумевање концепта примене ИКТ у наставном процесу, системско окружење за употребу ИКТ у настави, институционални оквир и стратешки приступ, доступност опреме и рачунарских програма, ниво и могућности за развој компетенција наставника, приступ развоју компетенција на наставничким факултетима, ниво и облици употребе ИКТ у настави, облици употребе ИКТ од стране ученика у сврху учења, пракса образовања на даљину и предуслови за унапређивање примене ИКТ у настави.

Истраживање показује недовољно разумевање како код наставника, тако и код ученика о могућностима употребе ИКТ у сврху наставе и учења. Не постоји јасан стратешки приступ унапређивању улоге ИКТ како на нивоу школа, тако и на нивоу локалних заједница или надлежних институција. Развој улоге ИКТ се преваходно заснива на ентузијазму појединаца. Непостојање организоване подршке ИКТ онемогућава планску набавку, одржавање опреме и организовање обука за развој компетенција наставника.

Опремљеност школа варира у односу на профил и величину школе, као и ниво економске развијености општине. Иако су рачунари присутни и доступни у свим школама, и даље се не може говорити о задовољењу нивоа основне опремљености.

Постојећи дигитални наставни материјали недовољно се користе, а креирање нових материјала зависи од ентузијазма појединаца и познавања енглеског језика као предуслова за приступ међународним сајтовима.

Контакт: Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва

тел: 011 311 46 05, www.inkluzija.gov.rs

КОНКУРС ЗА ОСНОВЦЕ: Едукативна кампања на тему заштите животне средине

Отвара се конкурс за основне школе на територији јужне и југозападне Србије на тему заштите животне средине. У оквиру кампање „Где је твој праг одговорности?“ основци ће потражити одговоре на питања у вези са очувањем животне средине, кроз предлоге реализације малих едукативних еколошких пројеката у својим локалним заједницама.

Конкурс траје до 27. октобра 2013. године, а отворен је за основне школе у 25 општина: Блаце, Житорађа, Куршумлија, Прокупље, Бојник, Власотинце, Лебане, Лесковац, Медвеђа, Црна Трава, Босилеград, Бујановац, Владичин Хан, Врање, Прешево, Сурдулица, Трговиште, Ивањица, Нова Варош, Нови Пазар, Прибој, Пријеполје, Рашка, Сјеница и Тутин.

Три школе из којих стигну најбоље идеје, односно чија се одељења пласирају у финале конкурса, спровешће своје пројекте уз подршку Програма европског партнерства са општинама – EU PROGRES.

По завршетку реализације мини еколошких пројеката, жири ће победника конкурса наградити са 100.000 динара.

Извор: generator.org.rs

БЛОГ О СОЦИЈАЛНОМ УКЉУЧИВАЊУ

Када су у не тако давној прошлости развоја (инклузивне) школе/друштва, унутар редовних школа интегрисана деца из осетљивих група, велики број ове деце није успевао да заврши школу. Зашто? Зато што се од деце са посебним образовним потребама очекивало да се она прилагоде школском систему. Тако неподржана деца из осетљивих група, немоћна да одговоре системски унификованим захтевима, „испадала“ су из образовног система...

Инклузивна школа/друштво се прилагођавају детету/ученику пружајући му за њега одговарајућу, неопходну, (не)видљиву (образовну) подршку. Тако подржана деца имају шансу да расту, развијају се и напредују у складу са сопственим могућностима у вршњачком окружењу.

Како би се деци/ученицима из осетљивих група омогућило њихово оптимално укључивање у редован образовни систем и напредовање у систему, може им се пружити тзв. додатна образовна подршка, чији је крајњи циљ осамостаљивање деце/ученика којима се подршка пружа у групи деце/одељењу до мере да више није потребна или је у мањој мери потребна.

За мене, из професионалног угла гледано, индивидуални образовни планови (ИОП) значе потврду да је ИОП флексибилна свемогућа подршка ученику, али и учитељу да креира васпитнообразовни процес искључиво по мери детета/ученика. То је прилика да се умреже професионалне компетенције, знања и вештине оних који чине ИОП тим за дете/ученика и осмисли јединствен план и програм рада.

Ивана Васиљевић је професорка разредне наставе из Београда. Дипломирала је на Учитељском факултету Универзитета у Београду. Десет година живи живот школе. Активно учествује у различитим (про)инклузивним пројектима (не)владиног сектора који се односе на развој инклузивне школе и друштва од 2005. године.

Интегрални текст, као и више ауторских текстова можете прочитати на: <http://www.inkluzija.gov.rs/blog>

ИВАНА ВАСИЉЕВИЋ: Индивидуални образовни план

Извештај о имплементацији Акционог плана за унапређење положаја Рома и Синта

Објављен је нови извештај о имплементацији Акционог плана за унапређење положаја Рома и Синта на територији држава чланица ОЕБС-а, који је објавио ODIHR/OSCE (Office for Democratic Institutions and Human Rights) за период од 2008 до 2013. године.

Извештај је садржан и конципиран према категоријама: позитивне промене, видљив напредак, пробој, без промене, негативни тренд.

Неки од закључака Извештаја су: ромска политика је стандардизована, спуштена је и на локални ниво и генерално се финансира са више средстава, али будући да нису развијени одговарајући механизми за праћење и анализу резултата, не може се сведочити о ефикасности и ефективности финансирања, у смислу остварених резултата и промена у друштву.

Злочини из мржње према Ромима, екстремистичка анти-ромска реторика и малтретман од стране полиције имају негативан тренд раста.

Више о теми и организацији: <http://www.osce.org/serbia> и <http://www.osce.org/odihr/roma> и <http://www.mfa.gov.rs/sr/index.php/spoljna-politika/multilateral/oebs?lang=lat>

ДЕКАДА ЗА ИНКЛУЗИЈУ РОМА: ПОЗИВ ЗА ДОСТАВЉАЊЕ ПРЕДЛОГА ПРОЈЕКТА

Фонд Секретаријата Декаде за инклузију Рома објавио је позив за достављање предлога пројекта коалиција цивилног друштва у циљу спровођења мониторинга реализације националних стратегија за инклузију Рома и пратећих акционих планова у оквиру иницијативе Декада за инклузију Рома.

Позивом су обухваћене државе: Белгија, Босна и Херцеговина, Хрватска, Француска, Немачка, Грчка, Италија, Црна Гора, Србија и Велика Британија.

Рок за достављање предлога пројекта био је 7. октобар 2013. године.

Више информација можете пронаћи на линку:

<http://goo.gl/bEo2oI>

Контакт: www.romadecade.org

Оперативни закључци Семинара о социјалном укључивању Рома

Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва, Канцеларија за људска и мањинска права и Европска комисија организовали су Семинар под називом „Социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији“, 18. јуна 2013. године. Семинар је организован као наставак активне примене оперативних закључака заједничког семинара Србије и Европске комисије из 2011. године, али и са циљем да се сумирају резултати и изнесу приоритети и планови за даље унапређење положаја Рома и Ромкиња у РС кроз социјално укључивање.

Области за које су донети оперативни закључци и планови за будуће деловање у циљу унапређења процеса социјалног укључивања су: међуресурсна питања; упис у матичне књиге: приступ личним документима; образовање; запошљавање; социјална и здравствена заштита; становање и слобода кретања (активности намењене подизању свести Рома о ризицима злоупотребе безвизног режима).

Питања социјалног укључивања и борбе против сиромаштва Рома постала су приоритет свих земаља ЕУ од када је усвојен Оквир за националне стратегије за Роме 2010. године, као и држава у процесу приступања ЕУ.

Јунском Семинару присуствовали су представници Народне скупштине, Владе, Националног савета ромске националне мањине, локалних самоуправа, организација цивилног друштва и међународних организација, као и Европске комисије.

Контакт: Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва, www.inkluzija.gov.rs

Европска комисија, ec.europa.eu

Конкурс: Јавно заступање за реформе социјалне заштите

Траг фондација отвара конкурс за пројекте за Јавно заступање за реформу социјалне заштите у оквиру програма „Иницијатива за реформу социјалне заштите“, који се реализује уз финансијску подршку Америчке агенције за међународни развој (USAID), у циљу унапређења система социјалне заштите у Србији, а тиме и квалитета живота старих, особа са инвалидитетом, деце и осталих осетљивих друштвених група.

Конкурс је отворен до 24. октобра 2013. године.

Циљ програма је да подстакне веће учешће организација цивилног друштва (ОЦД) које се баве питањима социјалне заштите у процесу реформе система социјалне заштите у Србији.

Програм треба да подстакне организације да развију иницијативе које ће подстаћи доносиоце одлука на локалном нивоу на сарадњу, као и да допринесе афирмацији ОЦД као пружалаца социјалних услуга и децентрализацији система социјалне заштите.

Контакт: Траг фондација, тел: 011 32 88 723

www.tragfondacija.org

Конкурс: Унапређење положаја Ромкиња

Министарство рада, запошљавања и социјалне заштите – Управа за родну равноправност објавило је Јавни позив за подношење предлога пројекта за унапређење положаја Ромкиња у Републици Србији. Право учешћа на конкурсима имају регистрована организације/удружења грађана на територији Републике Србије.

Правила конкурса, обрасци, упутство, као и додатне информације могу се преузети са интернет презентације Министарства рада, запошљавања и социјалне политике и Управе за родну равноправност: www.minrzs.gov.rs (konkursi) и www.gendernet.rs (konkursi).

Позив је отворен до 22. октобра 2013. године.

Контакт: Министарства рада, запошљавања и социјалне политике, www.minrzs.gov.rs

Унапређен положај жена у Србији

Државна делегација Републике Србије је на 55. заседању Комитета за елиминацију дискриминације жена у Женеви, представила други и трећи периодични извештај о примени Конвенције о елиминисању свих облика дискриминације жена за период 2007–2009. године.

Комитету су представљене мере које је држава предузела и предузима на пољу смањења социјалне искључености и борбе против дискриминације жена и примене стратешких докумената и закона у тој области. Највећи број питања односио се на заштиту жена од насиља, механизме за заштиту жртава трговине људима, запошљавање, образовање,

здравствену заштиту жена, приступ правди, правима и услугама социјалне заштите, учешће у политичком и јавном животу...

Посебна забринутост исказана је за положај посебно осетљивих група жена као што су Ромкиње, жене са инвалидитетом, жене у руралним срединама, а посебно старије жене.

Конвенција о елиминисању свих облика дискриминације жена усвојена је на Генералној скупштини УН 18. децембра 1979. године, а ступила је на снагу 3. септембра 1981. године.

Контакт: Канцеларија за људска и мањинска права, тел: 011 311 25 10

www.ljudskaprava.gov.rs

Неопходна борба против предрасуда према мањинским групама у образовним установама

ЛГБТ особе у школама и на факултетима пролазе кроз „пакао у континуитету“ и зато је неопходна озбиљна реформа наставних програма и уџбеника која би укинула предрасуде према геј популацији и мањинским групама, речено је 24. септембра 2013. године на трибини „Хомо-фобија у школској клупи“, одржаној у оквиру Недеље поноса.

Истраживање Јукома и Београдског центра за људска права показало је да чак 80% средњошколаца подржава дискриминацију ЛГБТ особа, а само 16% ученика сматра да би они требало да имају иста права као сви.

Заменица заштитника грађана за права детета Тамара Лукшић Орландић рекла је на скупу да су уџбеници застарели и не дотичу тему различите сексуалне оријентације, а наставници „конзервативни и зацементирани у својим ставовима“.

Професор Правног факултета у Београду и универзитетски омбудсман Бранко Ракић рекао је да за ЛГБТ особе, њихова околина и цела заједница немају разумевање, али да „80% средњошколаца не би требало сматрати манијацима, него децом оптерећеном предрасудама и неразумевањем“, због чега би у школама требало развијати разумевање права на различитост.

Извор: Бета, преузето са www.euractiv.rs

Удружење Ево рука: Инклузивни центар „Место сусрета“

На иницијативу Удружења „Ево рука“, покренута је акција прикупљања средстава за радове на објекту локалног инклузивног центра „Место сусрета“ у Земун Пољу. Инклузивни центар за децу са ометњама у развоју свечано је отворен 5. октобра, 2013. на први национални Дан давања.

Циљ ове иницијативе је да се деци са сметњама у развоју и њиховим вршњацима из заједнице омогући да квалитетно проводе слободно време, да се друже, уче и развијају.

Контакт: Траг фондација, тел: 011 32 88 723

www.tragfondacija.org

Позиција Србије у 2013. години, према Извештају Светског економског форума о конкурентности

Према извештају Светског економског форума за 2013. годину Србија је рангирана на 101. позицији на листи која обухвата 148 земаља света. Фондација за развој економске науке (ФРЕН), као локални партнер Светског економског форума (СЕФ), сажетом студијом Конкурентска позиција Србија у 2013. години приказује позицију Србије према достигнутом нивоу конкурентности за 2013. годину према листи СЕФ-а.

Позиција Србије приказана је релативно у односу на земље из непосредног окружења, а студијом је указано и на факторе који су пресудно утицали на промене које су довеле до актуелне позиције Србије.

Студија је доступна на линку <http://goo.gl/WAVdth>

Контакт: Фондација за развој економске науке ФРЕН, тел: 011 3021 069, www.fren.org.rs

Филантропски водич „Добро се добрим враћа“

Траг Фондација и Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва одржали су 23. септембра 2013. године скуп на тему „Постојеће пореске олакшице за давање за опште добро у Републици Србији“, у оквиру ког је представљен и Водич за корпоративну филантропију „Добро се добрим враћа“.

Циљ Водича је да олакша давање правних лица у опште корисне сврхе у Србији, као и да укаже на законска решења и сугерише начин решавања отворених питања. Присутни су упознати са постојећим пореским олакшицама у земљама чланицама ЕУ, као и са моделима који могу бити примењени у Србији.

Израду водича омогућили су фондови ЕУ, Швајцарске агенције за сарадњу и развој и Балканског фонда за демократију (БТД).

Кроз регионални пројекат – SIGN за одрживост – Траг фондација ће, у сарадњи са SIGN мрежом која окупља фондације из 6 земаља западног Балкана, у наредном периоду радити на унапређењима у овој области.

Електронска верзија Водича доступна је на интернет презентацији Траг фондације:

http://www.tragfondacija.org/media/PDF/Dobro_se_dobrim_vraca.PDF

Контакт: Траг фондација, тел: 011 32 88 723, www.tragfondacija.org

Награде за корпоративно волонтирање 2013

Добитник главне награде за Најбољи програм волонтирања у 2013. години је Ерсте Банка, за програм „Прави дан за велику ствар“, који се спроводи пет година.

Награде за корпоративно волонтирање за 2013. годину уручене су 25. септембра 2013. године у Београду, а међу добитницима су и компанија GlaxoSmithKline Србија и Црна Гора у категорији Развој запослених – за програм „Златни изазов“ и компанија Coca-Cola System за новогодишњи караван „Покренимо чаролију заједно“, у категорији за најуспешније партнерство у локалној заједници између компанија и непрофитних организација при спровођењу програма волонтирања.

У категорији Мерење резултата награђен је програм Societe Generale Bank „Инклузивна академија“ за методологију праћења и мерења ефеката које је програм имао на повећање запошљивости особа са инвалидитетом.

Доделу Награде за корпоративно волонтирање по трећи пут организовали су Форум пословних лидера Србије и Смарт колектив.

Извор: www.bizlife.rs

USAID у предузетништво улаже седам милиона долара

Национална агенција за регионални развој и Америчка агенција за међународни развој (USAID) потписале су у јуну 2013. године уговор о реализацији Пројекта за развој приватног сектора, на основу ког ће мала и средња предузећа и предузетници добити укупно седам милиона долара за развој пословања.

Средства су намењена корисницима из 12 општина југа и југозапада Србије, а пројекат ће се реализовати у наредне четири године.

Контакт: Национални центар Зајечар, тел: 019 445 301 www.narr.gov.rs

Билтен о социјалној економији и социјалном предузетништву

Коалиција за развој социјалног предузетништва објавила је у септембру 2013. године други број Билтена о социјалној економији и социјалном предузетништву у Србији.

Представљени су начини финансирања социјалних предузећа у Србији и у Европи, са намером да се сви заинтересовани, као и носиоци промена у друштву, подстакну да се активно укључе у покретање социјалног предузећа у својој заједници. Електронску верзију доступна је на адреси <http://goo.gl/TNspny>.

Панел дискусија о значају предузетничког образовања

Предузетници се не рађају, већ стварају – заједничка је порука коју су 25. септембра 2013. године пренели представници државних институција, корпоративног сектора, међународних организација, Европске комисије, наставника и асоцијација предузетника на панел дискусији „Значај предузетничког образовања у креирању промена друштва“, одржаној у Привредној комори Србије (ПКС).

Панел дискусију реализовала је организација Достигнућа младих у Србији, уз подршку Америчке агенције за међународни развој USAID Serbia, фондације Friedrich-Ebert-Stiftung Београд, Министарства привреде и ПКС, и централни је национални догађај Европске недеље малих и средњих предузећа којом координише Европска комисија.

Контакт: Достигнућа Младих у Србији, тел: 011 2183 581, www.ja-serbia.org

„Иноватива“: Конкурс за најбољу социо-предузетничку идеју

Коалиција за развој социјалног предузетништва уз подршку SuisseSolidara – Канцеларије у Београду у оквиру новог пројекта „Иноватива“ отворила је конкурс намењен младима узраста од 15 до 19 година за најбољу социо-предузетничку идеју, како би их подстакла да размишљају о могућностима које им социјално предузетништво пружа за решавање проблема у друштву.

На конкурс ће бити одабрано пет идеја које ће добити финансијску подршку, а рок за подношење пријава је 30. октобар 2013. године.

Резултати конкурса биће објављени на сајту Европског покрета у Србији. Пројекат има за циљ промоцију социјалног предузетништва међу младима, посебно онима који су вишеструко маргинализовани, као и међу доносиоцима одлука који се баве младима, како би се упознали са могућностима које социјална економија нуди за решавање проблема незапослености младих.

Контакт: Европски покрет у Србији, тел: 011 3640 174

www.emins.org

ИНКУБАТОР: Резултати конкурса за младе предузетнике

Инкубатор за развој предузетништва младих „КЗМ Гнездо“ – пројекат Канцеларије за младе Београд, расписао јавни конкурсни позив за коришћење ресурса Инкубатора, намењен младим предузетницима старости до 35 година, који имају потребу за радним простором, административним и консалтинг услугама.

Најбољих 13 бизнис планова, односно нових фирми од пријављених 100, ушло је у Бизнис инкубатор и ту ће радити наредних годину дана. Након тог периода, корисници могу да остану и плаћају део трошкова.

Простор на шестом спрату Палате Београду, који ради од 7. октобра 2013. године, и у коме се налази Бизнис инкубатор има 700 квадрата, пројекат је финансирао Град Београд, а партнери пројекта су Факултет организационих наука, Факултет за економију, финансије и администрацију и поједини привредници.

Пројектом „КЗМ Гнездо“, Канцеларија за младе жели да промовише самозапошљавање и да притом уз помоћ својих ресурса помогне прве предузетничке подухвате пројеката са високим тржишним потенцијалом, као и развој нових производа, услуга и процеса у области високих технологија са потенцијалом за раст и запошљавање.

Контакт: Канцеларија за младе Београд
тел: 011 715 7351, www.kancelarijazamlade.rs

Програм за развој агробизниса за незапослене младе

Град Зрењанин и општине Кикинда и Нови Бечеј, уз подршку Пројекта и Министарства омладине и спорта, покренуле су програм чији је циљ да помогне младима да отпочну сопствени бизнис кроз узгој високо-профитабилних повртарских култура. Пољопривредно-предузетнички инкубатори омогућиће полазницима да науче како да гаје поврће у пластеницима и на отвореном пољу.

Циљ Програма „Пољопривредно-предузетнички инкубатори за младе“ је скраћење времена и трошкова оснивања нових пољопривредних бизниса. Намењен је младима који имају земљиште и опрему да започну агробизнис, али којима недостаје знање и искуство у повртарству и предузетништву, као и младима којима су потребни и едукација и земљиште и опрема за производњу поврћа. У програму могу да учествују млади узраста до 35 година, који су незапослени, са минимум завршеном средњом школом, а желе да се баве узгојем поврћа на територији међуопштинског партнерства које чине Зрењанин, Кикинда и Нови Бечеј. Више информација на www.lokalnirazvoj.rs

Смернице за веће учешће јавности у доношењу прописа и аката

Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом представила је радни текст „Смерница за учешће заинтересоване јавности у поступцима доношења прописа и аката“, представницима државне управе, независних институција и ОЦД. Овај документ продукт је упоредне анализе механизма и метода сарадње владиних институција са организацијама цивилног друштва, са аспекта регионалне и европске праксе, а усвајање Смерница део је плана рада Владе за 2013. годину.

Смернице су један од кључних докумената у стратешком и системском правном оквиру, када се говори о укључивању јавности у процес доношења прописа. Оне имају амбицију да помере стандарде, пошто отварају могућност увођења нове праксе, која је садржана у документима Европске уније и Савета Европе.

Развијање свести о значају учешћа цивилног друштва у процесу доношења одлука неопходно је кроз едукацију на свим нивоима. Уз консензус око њиховог садржаја, Смернице су документ од ког треба кренути ка формулисању правних норми којим се уређује питање сарадње државне управе и организација цивилног друштва.

Предложени документ заснован је на документу „Анализа механизма и метода сарадње државних и јавних институција са организацијама цивилног друштва“, са освртом на европски и регионални аспект, као и на постојећи ниво учешћа ОЦД-а у процесу доношења одлука.

Контакт: Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом
тел: 011 311 3859 www.civilnodrustvo.gov.rs

CIVICUS: Србија на 54. месту по квалитету подстицајног окружења

Крајем септембра алијанса CIVICUS објавила је годишњи извештај о квалитету подстицајног окружења за развој цивилног друштва, по којем се Република Србија налази на 54. месту од укупно 109 држава које су биле анализиране.

Овај индекс направљен је на основу праћења три димензије (социо-економско, социо-културно и политичко окружење). Свака од димензија има под-димензије и индикаторе на основу којих се прати развој подстицајног окружења.

Република Србија је на основу ове анализе негде на средини листе, с тим што је по методологији CIVICUS-а најлошији резултат остварила у области социо-културног окружења.

Индекс квалитета подстицајног окружења можете преузети на следећој адреси: <http://civicus.org/what-we-do-126/2013-05-06-10-38-39>

Отворен Ресурс центар у Пироту

Ресурс центар организовао је 10. октобра 2013. године свечаност поводом почетка рада организације. Ресурс центар у Пироту биће својеврстан инкубатор за невладине организације из Пирота и Србије, а реч је о крвнорној организацији која је настала удруживањем више од 50 невладиних организација, као и 8 канцеларија за младе.

Основни циљ Ресурс центра је подизање капацитета невладиних организација и њихово приближавање конкурсима Европске уније.

Први велики пројекат ове организације јесте формирање Центра за неформално образовање у селу Власи, што ће бити покушај оживљавања овог села које дели судбину многих других села која изумиру.

Контакт: Ресурс центар Пирот, тел: 011 032 08 26

Конкурс: Лидерство у примени Принципа оснаживања жена

Додела Награде за лидерство у области Принципа оснаживања жена одржаће се у марту 2014. године, а конкурс је отворен за све компаније које су потписале Принципе оснаживања жена и доследно их спроводе. Рок за пријављивање истиче 1. новембра 2013. године.

Признање је први пут додељено 6. марта ове године у Њујорку, а уручено је компанијама које су препознале значај родне равноправности и спровеле конкретне акције на реализацији седам усвојених принципа оснаживања жена.

Пријавни формулар можете пронаћи на линку <http://www.wepinciples.org/Site/WepsLeadershipAwards>.

Попуњен пријавни формулар треба доставити на адресу womens-empowerment-principles@unglobalcompact.org, најкасније до 1. новембра 2013. године.

Отворен конкурс за Виртус награду

Траг фондација објавила је конкурс за Виртус награду која се додељује за корпоративну филантропију. Конкурс је отворен за све домаће и стране компаније, корпорације, јавна и државна предузећа, мала и средња предузећа, медијске куће, као и корпоративне фондове и фондације, са изузетком непрофитних организација, јавних установа и органа управе.

Рок за пријем пријава је 25. октобар 2013. године.

Конкурс је расписан уз финансијску подршку Европске комисије и Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије.

Додатне информације, детаљни услови конкурса и пријавни формулари доступни су на интернет сајту ВИРТУС награде, www.tragfondacija.org/virtus. Контакт: Траг фондација, тел: 011 32 88 723, www.tragfondacija.org

Додељене награде Младград 2013

Грађанске иницијативе доделиле су годишњу награду МЛАДГРАД 2013. локалним самоуправама Пирот и Прибој и Душку Крстићу, активисти из Обреновца – оснивачу сајта youth.rs. Посебним признањима за укупан допринос бољем положају младих награђене су општине Ивањица и Рашка, Бечејско удружење младих и астрономско удружење „Еурека“ из Крушевца. Специјалну награду за унапређење положаја младих из рањивих група освојила је општина Звездара и удружење „Пирот Е Публика“.

Циљ награде МЛАДГРАД, коју Грађанске иницијативе додељују четврту годину, јесте да охрабри људе, локалне самоуправе и организације да побољшају положај младих у својим заједницама, а установљена је у партнерству са Министарством омладине и спорта, Министарством регионалног развоја и локалне самоуправе и уз подршку Америчке агенције за међународни развој (УСАИД) и бројних организација цивилног друштва.

Извор: www.mladgrad.rs

НКД: Пројекат Политике које раде

Национална коалиција за децентрализацију (НКД) у оквиру новог програма USAID и ISC „Грађанско друштво за будућност“ спроводи пројекат „Политике које раде“. Циљ пројекта је да се подстакне изградња капацитета за промене у локалним заједницама и створе дугорочни локални потенцијали за децентрализацију моћи и власти.

Кроз пројекат ће бити формиран регионални Центри за грађанске политике, а њихова улога ће бити консултантска, менторска и ресурсна.

Урбан Ин, Нови Пазар (Санџак), Едукативни центар Крушевац (Централна Србија) и Ужички центар за демократију и људска права (Западна Србија) одабране су као организације чији ће представници први проћи тренинг за тренере (и менторе).

Предвиђено је да 30 ОЦД ради на развоју планова изградње јавне подршке, од којих ће НКД у 2014. години финансирати три најбоља плана.

Извор: <http://www.iscserbia.org/srb/Novosti/Novosti16.html>

Пројекат „Троструко А“

Организације цивилног друштва у Србији позване су да доставе своје пројектне предлоге који се тичу развоја информација, савета, активне помоћи или заговарања сервиса који су бесплатани и отворени за све грађане.

Конзорцијум организација задужен за спровођење пројектних активности обезбедио је грант од 100.000 евра, за имплементацију по два пројекта из сваке земље. Висина индивидуалног гранта износи 10.000 евра

Контакт: Центар за развој непрофитног сектора, тел: 011 2626113

www.cmpns.org.rs

Реализовано 15 омладинских пројеката „Стварно важне промене“

Стварно важно! Фондација Ана и Владе Дивац је у оквиру конкурса за омладинске пројекте „Стварно важна промена“, реализованог уз подршку Балканског фонда за демократију, подржала 15 омладинских пројекта за решавање проблема у локалној заједници.

Одабрано је и 15 нових омладинских пројеката у оквиру конкурса „Здраво Интернет“ који је подржала Фондација за отворено друштво.

Тако су, између осталог, постављени контејнери за одлагање лименки у основним школама у Сремској Митровици и канте за рециклажу батерија у Чачку, креиране две Андроид апликације за учење знаковног језика и приступ информацијама о правима, промовисано волонтирање средњошколаца и вршњачка едукација са младима у Звечанској, студенти медицине помогли деци да се ослободје страха од лекара и стекну здраве навике у оквиру „Болнице за медведиће“, одржан први TweetUp у Крушевцу и креирана брошура о безбедном и корисном коришћењу интернета, креирана платформа за crowdfunding pomozimozajedno.rs.

Више о конкурсима „Стварно важне промена“ и подржаним омладинским пројектима потражите на адреси www.stvarnovazno.org

Компјутер има 60% домаћинстава

Објављена је најновија РЗС публикација „Употреба ИКТ у Републици Србији, 2013“. Према објављеним резултатима, трендови су следећи: компјутер поседује 59,9%, а интернет прикључак 55,8% домаћинстава. Више од 2,4 милиона грађана користи интернет свакодневно или скоро свакодневно, а на друштвеним мрежама (Фејсбук, Твитер) има налог 93,4% корисника интернета узраста од 16 до 24 године.

У испитивању о употреби информационо-комуникационе технологије у Србији је учествовало 2.400 домаћинстава и 1.200 појединаца. Утврђено је да 31,6% домаћинстава има лаптоп, 98,2% домаћинстава има ТВ-пријемник, а 86,9% мобилни телефон.

Од укупног броја великих и средњих предузећа интернет прикључак поседује 100%, док је код малих предузећа тај проценат 99,5%. Од укупног броја предузећа свих 100% користи рачунар у пословању, а од оних која имају интернет прикључак, 87,6% њих користи електронске сервисе јавне управе.

Методологија је упоредива са Евростатом, а ЕУ подаци за 2013. годину очекују у децембру 2013.

Контакт: РЗС, тел: 011 2412 922, www.stat.gov.rs

еУправа покрајинских органа

Влада АП Војводине донела је средином 2013. године Одлуку о Стратегији еУправе покрајинских органа, са акционим планом до 2015. године. Стратегијом еУправе дефинишу се активности на увођењу информационих и комуникационих технологија у рад покрајинске управе.

За сваку годину до 2015. године, Влада Војводине ће посебним актом утврдити висину средстава, носиоце активности и рокове за спровођење појединих активности из акционог плана. План садржи 29 пројеката, а између осталих: еАрхива, еКонкурсиЕУ – праћење конкурса ЕУ; ЕУправнаПраксаАПВ; Енергетски биланси и анализе енергетских субјеката; Енергетска лична карта општина; Софтверски систем за подршку инспекцијског надзора; Информациони систем истраживачке и иновационе делатности; Инфраструктура просторних података; еПисарница и еСеднице Скупштине АП Војводине.

Извор: www.vojvodina.gov.rs

Омладински информатор у свакој школи

Спровођење пројекта „Омладински информатор у свакој школи“ отпочело је семинаром за 60 ученика и 12 наставника основних школа, који је одржан средином септембра 2013. године.

Јединствен по садржају и уређивачкој политици, овај програм ће допринети да млади буду боље, благовремено и подробино информисани о темама које их занимају, и то погледом на велики екран у холу школе. Ову могућност, за почетак, имаће око 15.000 основаца и средњошколаца са Палилуле, укључујући и ученике Основне школе за образовање одраслих „Браћа Стаменковић“, а идеја је да се пројекат временом прошири на све београдске школе.

Школски тимови састављени од по пет ученика и једног професора из 23 школе, биће задужени да објективно представе своју школу, одаберу и приреде вести, извештаје и репортаже о темама које су важне за ђачку популацију.

Пројекат „Омладински информатор у свакој школи“ ослања се на препоруке из Националне стратегије за младе Републике Србије, а реализују га организација „Агенда“ и палилулски Црвени крст уз помоћ општинске и градске просветне власти и донатора.

Извор: www.politika.rs

„Отварање образовања“ дигитализација школа у ЕУ

„Отварање образовања“ је акциони план Европске комисије за решавање проблема који спутавају универзитете и друге школе у пружању висококвалитетног образовања и дигиталних вештина, које ће бити неопходне за обављање 90% послова до 2020. године.

Како би покренула ову иницијативу, ЕК је крајем септембра 2013. године представила и нови вебсајт, *Open Education Europa*, који ће омогућити студентима, практичарима и образовним институцијама да размисле о образовним ресурсима слободне за употребу.

Извор: www.razvionica.edu.rs

Бесплатне Wi-Fi зоне у 229 пошта

Пошта Србије увела је бесплатне Wi-Fi зоне у 229 пошта, у 148 градова широм земље, што је део стратешког плана овог предузећа да грађанима обезбеди доступност савремених начина комуникације.

Извор: Б92

Едукативни флајери НБС намењени грађанству

Народна банка Србије штампала је крајем септембра 2013. године едукативне флајере, како би грађанкама и грађанима приближила појмове као што су променљива каматна стопа, валутна клаузула, производи осигурања, итд.

Поред флајера који се тичу самих финансијских производа, понуђене су и теме које обрађују различите финансијске производе који имају своју важност у одређеним периодима живота, као што су полазак на факултет, одвајање од родитеља, оснивање породице...

Народна банка дистрибуира ове флајере у сарадњи са Службом за комуникације и координацију односа са грађанима Градске управе града Београда.

Контакт: Агенција за европске интеграције и сарадњу са удружењима, тел. 011 715 73 61

www.beograd.eu.gov.rs

Глобални индекс старења

На Међународни дан старијих особа, 1. октобра 2013. године, *HelpAge International* са својим партнерима широм света објавио је Глобални индекс старења 2013, резултате првог истраживања који говоре о квалитету живота и добробити старијих људи. У Србији, партнери су Црвени крст Србије и мрежа *HumanaS*.

Од 91 земље које су укључене у ово истраживање, Србија заузима 64. место.

Глобални индекс старења (ГИС) развијен је уз помоћ Популационог фонда Уједињених нација (UNFPA) и покрива 89 процената светске популације старијих особа. Фонд промовише боље разумевање околности у којима широм света живи готово 900 милиона особа старијих од шездесет година и залаже се изналажење одговора на сиромаштво у старости, као и за заустављање дискриминације на основу година и других кршења људских права старијих, чији ће број у свету, до 2050. године, порастати на више од две милијарде.

Индекс је базиран на томе како се државе односе према проблемима старијег дела њиховог становништва, а у вези са сигурношћу прихода, здравственим стањем, могућностима за запошљавање и едукацију као и са приступачношћу окружењу.

Контакт: Центар за развој непрофитног сектора, тел: 011 2626113, www.crnps.org.rs

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Подршка државе за пројекте развоја информационог друштва

Министарство спољне и унутрашње трговине и телекомуникација Владе Републике Србије потписало је уговоре са 38 организација невладиног сектора, које су победиле на јавном конкурс за доделу средстава за пројекте развоја информационог друштва.

На конкурс, који је организовало Министарство спољне и унутрашње трговине и телекомуникација, предлоге програма за развој информационог друштва послало је више од сто организација, фондација и задужбина.

Додељена су подстицајна средства од 325.000 до три милиона динара по пројекту.

Ове године се по први пут средства за пројекте развоја информационог друштва одређују невладином сектору, који је препознат као покретач друштва и развоја и у овом сектору.

Пројекти који су добили финансијску подршку требало би да допринесу побољшању квалитета живота, а анализа ефеката које су имали изабраних пројеката бити урађена за годину дана.

Контакт: Министарство спољне и унутрашње трговине и телекомуникација
тел: 011 311 34 32, www.mtt.gov.rs

КАЛЕНДАР ВАЖНИЈИХ ДАТУМА

ОКТОБАР

- 07–13.10. Дечија недеља
- 01.10. Међународни дан старијих особа
- 02.10. Светски дан становања
- 03.10. Међународни дан деце
- 05.10. Светски дан учитеља
- 10.10. Светски дан менталног здравља
- 14.10. Светски дан давалаца органа
- 15.10. Дан слепих и Међународни дан жена на селу
- 16.10. Светски дан хране
- 17.10. Светски дан борбе против сиромаштва
- 22.10. Међународни дан пажње посвећене муцању и говорним манама
- 24.10. Светски дан УН, Дан доступности информација и Дан борбе против рака дојке
- 25.10. Дан добровољних дариватеља крви
- 30.10. Светски дан штедње

НОВЕМБАР

- 07.11. Европски дан науке
- 08.11. Дан просветних радника
- 09.11. Светски дан борбе против фашизма
- 11.11. Међународни дан науке и мира
- 14.11. Светски дан шећерне болести
- 15.11. Међународни дан хроничне опструктивне болести плућа
- 16.11. Међународни дан толеранције
- 17.11. Међународни дан студената и средњошколаца
- 20.11. Светски дан детета
- 23.11. Међународни хуманитарни дан
- 25.11. Међународни дан против насиља над женама

Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва

Палата Србије, канцеларија 122
Бул. Михајла Пупина 2, 11 070 Београд

Тел: (+381 11) 311 46 05, 311 47 98
Факс: (+381 11) 213 97 54

e-mail: sipru@gov.rs
Twitter: @inkluzija, FB: SIPRUnit
www.inkluzija.gov.rs, www.srbija.gov.rs

Објављивање овог билтена финансирано је средствима Швајцарске агенције за развој и сарадњу